

กำเนิดบ้านธรรมประสิทธิ์

ในช่วงเวลานั้นมีคนมานั่งสมาธิกับคุณยายมากขึ้นเรื่อยๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งวันอาทิตย์ต้นเดือน มีคนมามากเป็นพิเศษ นั่งสมาธิกันเต็มบ้านของคุณยายจนไม่มีที่นั่ง ต้องไปนั่งกันแม้กระทั่งบนตุ่มน้ำ ซึ่งนับว่าลำบากมาก เหตุการณ์นี้เกิดขึ้นพร้อมกับการที่วัดปากน้ำจะทำการก่อสร้างหอฉันตรงบริเวณที่เป็นบ้านพักของคุณยาย ซึ่งก็หมายความว่า บ้านของคุณยายจะต้องถูกรื้อถอนไปอย่างแน่นอน

ด้วยเหตุสองประการดังกล่าว บรรดาศิษยานุศิษย์จึงปรึกษารื้อกันว่า ถึงเวลาแล้วที่จะต้องสร้างบ้านหลังใหม่ หลวงพ่อธัมมชโยกับหลวงพ่อดัตตะก็มาชวนคุณยายให้สร้างบ้านใหม่ โดยที่ท่านทั้งสองจะรับหน้าที่เป็นผู้นำในการจัดหาทุนทรัพย์เอง

ในสมัยนั้น คุณยายท่านบอกอานิสงส์ของการสร้างสถานที่ปฏิบัติธรรมให้ศิษย์ทุกคนทราบว่า **“ใครซื้อตะปูสักตัว ไม้กระดานสักแผ่น หรืออิฐสักก้อนมาร่วมสร้างสถานที่ปฏิบัติธรรม จะได้บุญอย่างมหาศาล เพราะเป็นสถานที่รองรับผู้บริสุทธิ์ ผลบุญนี้จะช่วยให้เราธรรมะต่อไปในอนาคตได้อย่างสะดวกสบาย ง่ายตาย และมีสมบัติติดไปในภพเบื้องหน้า”** หลวงพ่อธัมมชโยอยากได้นุญจึงยอมอดอาหารกลางวันเป็นแรมเดือน เพื่อเก็บเงินไว้สำหรับทำบุญ ครั้งนั้นบรรดาลูกศิษย์ของคุณยายรวบรวมเงินกันได้ถึง ๕๘,๐๐๐ บาท

ซึ่งนับว่ามากสำหรับสมัยนั้น และสิ่งนี้ได้ส่งผลเป็นความภาคภูมิใจอย่างยิ่งสำหรับท่าน

อย่างไรก็ตาม แม้ว่าจะได้เงินมามากพอที่จะสร้างบ้านหลังใหม่แล้ว คุณยายก็ยังต้องเหน็ดเหนื่อยอย่างมากกับการย้ายบ้าน และดูแลการก่อสร้าง

บ้านหลังใหม่เป็นบ้านไม้ ๒ ชั้น อยู่ภายในบริเวณวัดปากน้ำทางด้านเหนือ ดำเนินการก่อสร้างโดยได้รับความช่วยเหลือจากเจ้าอาวาสวัดปากน้ำในสมัยนั้น ซึ่งมอบหมายให้พระราชโมลี (ณรงค์จิตตภาโณ) อดีตผู้ช่วยเจ้าอาวาสวัดปากน้ำ และอดีตเจ้าอาวาสวัดราชโอรสาราม ช่วยเหลือควบคุมการก่อสร้าง เพราะท่านรู้จักคุณยายเป็นอย่างดี และเห็นว่าคุณยายพร้อมด้วยคณะศิษยานุศิษย์ชุดนี้เป็นหมู่คณะใหญ่ ที่มีศีลมีธรรม และพลังที่จะสร้างสรรค์ความดี มีการสอนปฏิบัติธรรม เผยแผ่ธรรมะของพระสัมมาสัมพุทธเจ้าให้กว้างไกลออกไป อันจะทำให้พระพุทธรศาสนาเจริญรุ่งเรืองยิ่งขึ้น ด้วยเหตุนี้ ท่านจึงช่วยเหลือเป็นธุระดูแลการสร้างบ้านครั้งนี้อย่างเต็มที่ ส่วนอีกรูปหนึ่งคือ พระภาวนาโกศลเถร (ธีระ ฐมฺมโร) หรือหลวงพ่อดเล็ก รองเจ้าอาวาสวัดปากน้ำในขณะนั้น ซึ่งเป็นพระอาจารย์ใหญ่ในด้านวิปัสสนา ได้เมตตาตั้งชื่อให้ว่า **“บ้านธรรมประสิทธิ์”** อันมีความหมายอย่างลึกซึ้งว่า **“ใครก็ตามที่มาถึงบ้านนี้ คุณยายจะสอนธรรมะให้กับเขาทุกคนไป”**

ปลายปี พ.ศ. ๒๕๑๐ การสร้างบ้านธรรมประสิทธิ์ได้เสร็จสิ้นอย่างสมบูรณ์ เป็นบ้านที่ทันสมัยที่สุดในละแวกนั้น และเหนือสิ่งอื่นใด เป็นบ้านที่สะอาดมาก ดังจะเห็นได้จากพื้นไม้กระดานทุกแผ่นที่ได้รับการขัดถูจนเป็นเงาด้วยฝีมือของคุณยาย

คุณยายเป็นคนขยันมาก ขยันทำงานสารพัด ขยันทำโน่นทำนี่ รักความสะอาด ความมีระเบียบ และผูกพันอยู่กับธรรมชาติในตลอดเวลา ดังเช่นวันหนึ่ง หลวงพ่อสังเกตเห็นคุณยายยืนเล็งดูอะไรสักอย่างหนึ่งอยู่ระหว่างพื้นบันไดกับพื้นชั้นบน จึงถามด้วยความสงสัยว่า “ยายทำอะไรครับ?” คุณยายตอบว่า **“กำลังดูว่ามีฝุ่นไหม”** โดยปกติแล้วคุณยายจะเช็ดบันไดบ้านทั้งบนบันไดและใต้บันได ซึ่งไม่เหมือนใครเลยในโลก เมื่อหลวงพ่อถามต่อไปว่า ทำไมต้องทำอย่างนั้น คุณยายก็ตอบอย่างชัดเจนว่า **“เช็ดแล้วมันสะอาดใจเราก็สะอาด เข้ากลางคลองดี”**

เรื่องความสะอาดของคุณยายนี้ สิ่งแรกที่ได้เห็นได้ชัด คือความสะอาดของสิ่งแวดล้อมที่พักของท่าน ซึ่งมีระเบียบ สวยงาม ไม่ว่าจะเป็นท่านจะไปอยู่ที่ใดก็ตาม แม้ว่าข้าวของเครื่องใช้จะทำด้วยวัสดุที่เรียบง่าย บางชิ้นก็เป็นสิ่งที่เขาทิ้งแล้วในกองขยะ แต่คุณยายก็เอามาทำความสะอาด เช็ดถู ปรับปรุงใหม่ให้ใช้ได้

ส่วนวัตถุดิบของต่างๆ ที่มีคนนำมาถวาย ไม่ว่าจะเป็นถั่ง
กระดาศใส่ผลไม้มือหรือใส่สิ่งของอะไรก็ตาม เมื่อเอาสิ่งนั้นออกไปแล้ว
ท่านก็จะเอากระดาศมาติดอย่างมีระเบียบ เป็นสี่เหลี่ยมจัตุรัส แล้ว
วางซ้อนกันไม่มีเหลื่อมเลย เอาไว้ใช้รองกันกระโถนด้านใน เมื่อทั้ง
สิ่งของลงในกระโถนแล้วก็ใช้กระดาศปิดทับอีกทีหนึ่ง สลับกันเป็น
ชั้นๆ พอเต็มแล้วอุปัฏฐากที่นำไปทำความสะอาดก็จะรวบรวมกระดาศ
นั้นทิ้งไปในถังขยะ ไม่เป็นที่น่ารังเกียจ และทำความสะอาดง่าย

ที่หนึ่งสมาธิกับที่นอนและที่รับแขกของคุณายนั่นเป็นที่เดียวกัน
ท่านนอนตรงไหนก็รับแขกตรงนั้น สะอาดเกลี้ยงเกลาเป็นระเบียบ
หยุกยาต่างๆ ท่านจะเก็บใส่ตุ้เล็ก ๆ ที่อยู่ข้างฝา และจัดเรียงลำดับ
ลดหลั่นจากเล็กไปใหญ่ จากต่ำไปสูง เรียงกันไปอย่างนี้ ไม่มีลักลั่น
กัน แม้ว่าตู้ยาใบนี้จะไม่มีฝาปิด แต่ก็หาได้มีร่องรอยของฝุ่นละออง
ที่มาจับขูดยาเลยแม้แต่หยด

เหนือสิ่งอื่นใด เสื้อผ้าอาภรณ์ที่คุณยายนุ่งห่มนั้นเรียบง่าย
ปราศจากรอยยับย่น ขาวสะอาด หาทີติมิได้ อย่างที่หลวงพ่อดัดตะ
เคยเล่าว่าวันหนึ่งสมัยที่ยังไม่ได้บวช ท่านสังเกตเสื้อผ้าที่คุณยาย
ใส่แล้วอดถามไม่ได้ “ยาย...เสื้อมวยขาด ปะดั่งหลายแห่ง ทำไม
ยังขาวกว่าเสื้อของผมอีก นี่ผมใช้ยังไม่กี่เดือนเลย ยังขาวสู้ของ
ยายไม่ได้ ผ้าของผมเนื้อดีกว่าของยายนะ”

คุณยายมองหน้า “คุณ...ยายมันลูกชานา มีเสื้อผ้าไม่มาก เพราะฉะนั้นยายใช้แล้วซักทุกวัน ไม่เคยทิ้งหมัก ไม่เคยทิ้งข้ามวัน ยายไม่เคยเลยที่จะมาใส่กะละมังทิ้งไว้ ใช้วันนี้พอตอนเย็นยายก็ซัก มันจะได้ไม่เข้าร้าน (คือ ความสกปรกไม่ซึมลึก) ซักเรียบร้อยแล้ว ยายก็ตากแดดให้มันแห้ง พอแห้งยายก็รีบเก็บ ไม่งั้นสีมันจะออก ชีดๆ เก๋ๆ เพราะฉะนั้นเสื้อผ้าของยายทุกตัว แม้มันจะขาดแล้ว ก็ยังขาวเหมือนใหม่”

หลวงพ่อตัดตะเล่าอีกว่า ตั้งแต่ท่านเกิดมาไม่เคยเห็นใคร สะอาดอย่างนี้ ปกติผ้าสีขาว พอใช้แล้วมันสกปรกท่านก็ทิ้งไป เพิ่ง มาเห็นว่าแม่แต่ผ้าสีขาวที่คุณยายใช้ที่บ้านเข็ดบ้านนั้น คุณยายก็ ซักจนสะอาด เมื่อเห็นอย่างนั้นท่านจึงรู้สึกอายและเริ่มปรับปรุง ตัวเองตั้งแต่นั้นมา

คุณยายจะสอนธรรมะที่บ้านธรรมประสิทธิ์ตั้งแต่เช้าจนถึง ๒ โมงทุกวัน บรรดาลูกศิษย์ของคุณยายมีทุกระดับทั้งหญิงและ ชาย ตั้งแต่เด็กนักเรียน นิสิตนักศึกษา ไปจนถึงผู้ที่ประกอบอาชีพ แล้ว ซึ่งโดยปกติจะมาถึงบ้านธรรมประสิทธิ์พร้อมหน้ากันเมื่อเวลา ๖ โมงเย็นเป็นต้นไป และคุณยายจะเริ่มสอนตั้งแต่นั้น

กลางปี พ.ศ. ๒๕๑๐ วันหนึ่งระหว่างที่หลวงพ่อตัดตะกำลัง นั่งสมาธิอยู่กับคุณยาย วิชาไสยศาสตร์ที่เคยฝึกมาก็ตามมาทำร้าย

ทำให้เกิดอาการหายใจไม่ออก มีลมดันขึ้น กระอักกระอ่วน น้ำลาย
ฟูมปาก คุณยายบอกกับท่านว่า “คุณฝึกไสยศาสตร์มามาก อาจารย์
เก่าๆ เขาไม่ยอมให้คุณเปลี่ยนทาง เขามาขวางไว้”

หลวงพ่อตตะถามคุณยายด้วยความกังวลใจว่า “ยังงี้ผมไม่
แยءหรือ?” คุณยายตอบว่า “**จะเอาธรรมะก็ต้องสละชีวิต พระพุทธเจ้า
ก็ทำอย่างนี้ คุณกล้าไหมล่ะ?**” หลวงพ่อตตะเห็นแววตาเด็ดเดี่ยว
นั้นแล้วก็ตอบอย่างมั่นใจว่า “กล้าครับ”

นับจากวันนั้น ท่านจึงตั้งใจนั่งสมาธิเรื่อยมา คุณยายก็คอย
ช่วยแก้ไขให้ อาการดังกล่าวจึงค่อยๆ เล่าเบาบางลง ดูเหมือนว่า
จะหาย แต่ก็ไม่หายขาด เพราะในส่วนลึกแล้วท่านยังคงมีความ
เสียดายวิชาไสยศาสตร์อยู่ อย่างที่คุณยายบอกกับท่านว่า “ยัง
ไม่หายขาดหรอก ยายแก้ให้ได้แค่นี้ ส่วนที่เหลือเป็นเพราะคุณยัง
เสียดายวิชามารอยู่ แต่คุณจะไม่ขลังอีกแล้ว เพราะทั้งหมดที่คุณ
เรียนมาเป็นประเภทมนตร์ปณธรม ไม่ใช่ธรรมบริสุทธิ์ ต่อไปนี้
ต้องหมั่นนั่งสมาธิให้มากๆ”

หลังจากเริ่มปฏิบัติธรรมที่บ้านธรรมประสิทธิ์ได้ไม่นาน
หลวงพ่อตตะก็ชักชวนน้องๆ ชมรมพุทธศาสตร์จากมหาวิทยาลัย
ต่างๆ มานั่งสมาธิกับคุณยายเพิ่มมากขึ้นเป็นลำดับ พอถึงวันอาทิตย์
ต้นเดือน บรรดาลูกศิษย์ต่างก็แบ่งงานกันทำทุกคนไม่มีละเว้น

แต่เนื่องจากหลวงพ่อตตะเป็นเหมือนพี่ชายคนโต มีอายุมากที่สุดในกลุ่มนักศึกษาด้วยกันคือ ๒๙ ปี นื่องๆ จึงไม่แบ่งงานให้ทำ ท่านจึงหันไปจัดรองเท้า ซึ่งถูกถอดวางทิ้งไว้เกะกะแถวหน้าบันไดให้เป็นระเบียบเรียบร้อย พอเสร็จจากการนั่งสมาธิ ทุกคนลงมาเห็นรองเท้าที่วางอยู่ก็ชื่นชมกันโดยที่ไม่รู้ว่าใครเป็นคนทำ หลวงพ่อตตะทำเฉยเสีย แต่ใจนั้นปีติเบิกบานเป็นที่สุด

ต่อมาคุณยายได้มอบหมายให้ท่านช่วยสอนธรรมะบ้าง รับแขกแทนบ้าง หลวงพ่อธัมมชโยเล่าให้ท่านฟังว่า การที่คุณยายมอบหมายหน้าที่นี้ให้ เพราะหลวงพ่อตตะเป็นคนไม่มีมานะถือตัว รู้จักสร้างงาน และที่สำคัญคือเป็นคนมีความกตัญญู แม้ว่าคุณยายจะว่าอะไรก็ไม่เคยโกรธ รวมทั้งไม่มีนิสสัยคิดในช่องอในกระดูก สามารถเป็นครูคนได้

เย็นวันหนึ่งที่บ้านธรรมประสิทธิ์ เมื่อทุกคนมาพร้อมกันแล้ว คุณยายก็นำนั่งสมาธิ พอทุกคนหลับตาได้ประมาณ ๑๐ นาที คุณยายก็หายเข้าไปในห้องน้ำและอยู่ในนั้นเป็นเวลานานกว่าจะกลับมา นั่งต่อจนถึงเวลาเลิก หลังจากเลิกนั่งสมาธิแล้ว หลวงพ่อตตะไปเข้าห้องน้ำ ท่านเห็นห้องน้ำแห่งสนิท สะอาด น่าใช้ ท่านสังเกตว่าเมื่อไปเข้าห้องน้ำที่ไรก็เป็นอย่างนี้ทุกครั้ง แม้วก่อนหน้านี้จะมีผู้ใช้ห้องน้ำแล้วก็ตาม

โดยเหตุที่เป็นคนช่างสังเกต ประกอบกับความประหลาดใจ ใครรู้ว่าเวลาที่ทุกคนหลับตานั่น คุณยายทำอะไรบ้าง ดังนั้นในระหว่างที่ทุกคนนั่งสมาธิกันอยู่ ท่านจึงลืมหูลืมตาขึ้นมองดูคุณยาย เมื่อไม่เห็นนั่งอยู่ ท่านก็ลุกตามไปดู พอไปถึงก็ได้พบคุณยายกำลังขัดถู หิ้งน้ำและเช็ดพื้น เช็ดข้างฝาอยู่ หลวงพ่อทັตตะรู้สึกสะเทือนใจ กับภาพที่เห็นตรงหน้า เพราะทั้งตัวท่านและบรรดาลูกศิษย์คนอื่นๆ ต่างพากันทำความเพียรและไวให้คุณยายตามเช็ดตลอดเวลา โดยที่ตนเองไม่มีโอกาสล่วงรู้เลย

ต่อมา เมื่อมีโอกาสนั่งอยู่กับคุณยายตามลำพัง ท่านก็เลียบเคียงถามคุณยายถึงเรื่องนี้ว่า

“ยาย...ทำไมต้องทำอย่างนั้น?” คุณยายให้เหตุผลชัดเจนว่า “ยายแก่แล้ว อายุจะ ๖๐ แล้ว คนแก่จะ ทำมันไม่มียาง (ลายเท้า) มันลื่นง่าย ถ้าไม่ระวังเดี๋ยวจะล้มหัวฟาดพื้น แล้วจะพินยาก ยายเลยต้องทำไว้ให้ชินเสียตั้งแต่ตอนนี้แหละคุณ”

หลวงพ่อทັตตะฟังคำตอบนั้นด้วยความรู้สึกซาบซึ้งในความละเอียดรอบคอบของคุณยาย แม้ท่านเพิ่งรู้จักคุณยายได้ไม่นาน แต่สิ่งที่พบพานด้วยตาตนเองครั้งนี้ เป็นความประทับใจยากที่จะลืมเลือนได้

